

Retningslinjer for

Bruk av offentlige uterom til arrangementer

Forord

Kristiansand kommune ønsker å legge forholdene til rette for alle som ønsker å arrangere noe i vår kommune. Vårt mål er at vi skal være en imøtekommende kommune, som bidrar til at du får gjennomført ditt arrangement så sømløst som mulig.

Kommunen har mange sentrumsnære områder som er godt egnet for både store og små arrangementer, og dette dokumentet viser de områdene som egner seg best. I oversikten er det en beskrivelse av hvert uteområde. Her finner du både hvilke typer arrangementer området er egnet til, hvor stort arealet er og hva som er tilgjengelig av strøm og annen infrastruktur.

I tillegg til presentasjon av hvert område, finner du også kommunens søknadsprosedyrer og generelle regler ved utleie. Nødvendige tillatelser og leietakers plikter finner du også i dokumentet.

Kristiansand kommune etablerte i 2012 et eget innbyggertorg. Det er dette kontoret som skal være arrangørens kontaktpunkt i kommunen, og som sørger for at du som arrangør får de kommunale tillatelser som kreves. Skulle du fortsatt ha spørsmål knyttet til arrangementer i Kristiansand kommune, er det bare å ta kontakt med kommunens innbyggertorg.

Tore Løvland
Arrangementskoordinator

Aase Margrethe Hørsdal
Parksjef

Innhold

1. Innledning	6
1.1 Formål	6
1.2 Virkeområde	6
1.3 Definisjoner	6
1.4 Forhold til overordnede planer og bestemmelser	6
2. Søknadsprosedyrer og generelle regler ved utleie	8
2.1 Søknad	8
2.2 Generelle regler ved utleie	8
2.3 Klima- og miljøtiltak	11
2.4 Avtalebrudd og andre overtredelser	11
2.5 Medvirkning og godt naboskap	11
3. Bruk av offentlig uterom til arrangementer	12
3.1 Kartoversikt	13
3.2 Oversikt over arrangementsområder	14
4. Nødvendige tillatelser og leietakers plikter	34
4.1 Politiet	34
4.2 Brannsikkerhet	34
4.3 Fyrverkeri	34
4.4 Matsservering	34
4.5 Skjenking av alkohol	34
4.6 Støy og generelle bestemmelser for lyd og lydforsterkning	36
4.7 Trafikkregulerende tiltak	38
4.8 Sikkerhetsplan	38

1. Innledning

1.1 Formål

Retningslinjene skal:

- Bidra til mer helhetlig, strategisk og målrettet styring av offentlige uterom til arrangementer i Kristiansand.
- Medvirke til positiv utvikling av arrangementsbyen Kristiansand og gi større forutsigbarhet for arrangører.
- Være et styringsverktøy for administrasjonen og en praktisk veileder for arrangører.

1.2 Virkeområde

Retningslinjene gjelder for offentlige uterom. De mest sentrale arrangementsområdene er listet opp i kapittel 3.2

Retningslinjene er førende for alle utendørsarrangementer som driver midlertidig organisert aktivitet. Dette inkluderer festivaler, tivoli, opptredener, konserter, forestillinger, midlertidig utplassering av kunst, demonstrasjoner, servering, profilering, vareeksponering, temporært salg m.m.

Retningslinjene er ikke gjeldende for mindre sosiale tilstelninger som gatefester ol arrangert av velforeninger el.

1.3 Definisjoner

Offentlig uterom: Arealer som er åpne for allmennheten, som parker, torv, plasser, gater, veier, strender, kaier, bruer, brygger og friområder som eies av Kristiansand kommune.

Større arrangement: Organisert arrangement der det benyttes scene og forsterket lyd og eventuelt større telt eller lignende. Arrangementet bruker ofte hele uterommet.

Mindre arrangement: Organisert arrangement av kortere varighet. Noe mindre forsterket lyd og mindre sceneinstallasjoner. Normalt vil det kun oppta en mindre del av det aktuelle uterommet.

1.4 Forholdet til overordnede planer og bestemmelser

Det er utarbeidet, og arbeides med, en rekke overordnede planer og strategier som omhandler uteromtematikken i Kristiansand kommune. Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn, Gatebruksplanen, Rusmiddelpolitisk handlingsplan, Kulturstrategi, Strategi for kunst i offentlig rom og Strategi for midlertidige byrom. Alle disse planene har vært førende for utformingen av retningslinjene. I retningslinjene vises det også til en rekke nasjonale veiledere, lover og forskrifter som kommunen og byens arrangører til enhver tid må forholde seg til.

1.5 Evaluering

Retningslinjene evalueres ved behov og endringer/justeringer vedtas av areal og miljøutvalget.

Matfestival på Gravane, foto: Sørlandets matfestival

2. Søknadsprosedyrer og generelle regler ved utleie

2.1 Søknad

Alle arrangementer som skal gjennomføres i offentlige uterom må søke om tillatelse gjennom kommunens søknadsskjema som du finner her:

<https://site1.aktiv-kommune.no/1001/bookingfrontend/>

Enkelpersoner, selskaper, foreninger, lag o.l. kan søke om tillatelse til å leie kommunal grunn til arrangementer. Søknader vil bli behandlet fortløpende. Det kan søkes om arrangementer for innværende år og det påfølgende året. Søknad bør sendes inn senest 8 uker før arrangementet gjennomføres.

Det er innbyggertorget som behandler alle søknader om leie av uterom. Innbyggertorget gir veiledning til arrangører og koordinerer kontakt mellom ulike aktører internt i kommunen.

Innbyggertorget kan kontaktes på:
E-post: post.arrangement@kristiansand.kommune.no
Telefon: 38 07 50 00

Dersom det ønskes å fravike retningslinjene, skal Kommuneoverlegen uttale seg i saken og dennes råd skal tillegges stor vekt. Avgjørelser om bruk av kommunale uterom er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven og kan ikke påklages i samsvar med forvaltningslovens § 28.

Det er viktig å merke seg at selv om kommunen leier ut areal, er det alltid politiet som gir selve arrangementstillatelsen. Se kap. 4.1 for mer informasjon om dette.

Ved søknad om og innvilgelse av bruk av offentlige uterom til arrangementer skal det gjøres en vurdering av hvordan arrangementet påvirker barns bruk av området. For uterom som i stor grad brukes av barn er det viktig at arrangementer tilpasses eksisterende bruk best mulig, og ikke legger begrensninger på barns bruk i stor grad over tid.

2.2 Generelle regler ved utleie

1. Dersom ikke annet kommer frem av tillatelse eller leiekontrakt, gjelder bestemmelsene i dette kapittelet for leieforholdet.
2. Større og mindre arrangementer skal primært være åpne for allmennheten.
3. Leietaker er ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser for alle forhold som gjelder mindre eller større arrangementer, og/eller gi melding til andre myndigheter som f.eks. Agder politidistrikt, Kristiansandsregionen brann og redning IKS og Skjenkekontoret i Kristiansand kommune.
4. Leietaker må følge reguleringene for tidsbegrensning og alkoholservering som gjelder for de ulike uterommene. Se kap. 3.2.
5. All avspill av musikk og annen lyd, også innendørs skal følge anbefalingene i Helsedirektoratets veileder IS-0327, Musikkanslag og helse, eller veileder som erstatter denne. Se kap. 4.6.
6. Det skal betales leie for bruk av offentlige uterom. Leiepriser ligger ute på kommunens hjemmeside <https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/innbyggerdiallog-og-frivillighet/innbyggertorg/uteomrader-til-leie/> Leieprisene fastsettes årlig av Bystyret.
7. Arrangementer rettet mot allmenheten skal ifølge likestillings- og diskrimineringslovens § 17 tilrettelegges for universell utforming. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-51>. Leietaker er ansvarlig for at tilretteleggingsplikten oppfylles. Ledsagerbevis skal aksepteres.
8. Utstyr, installasjoner og materiale som leietaker benytter skal være i forskriftsmessig utførelse og stand og ikke være til hinder for utrykningskjøretøy. Det skal tas hensyn til estetisk utførelse og arrangementet skal inngå i et helhetlig samspill med omgivelsene.

9. Leietaker skal bekoste og fjerne utstyr, installasjoner og materialer fra byrommet umiddelbart etter endt arrangement. Dette inkluderer søppel, plakater og tilsvarende (se pkt. 2.3).
10. Leietaker skal forhindre at vegetasjon, faste elementer og parkutstyr påføres skader i forbindelse med arrangementet. Leietaker er økonomisk ansvarlig og erstatningspliktig dersom leiearealene, eller tilstøtende arealer påføres forurensing, skade, unødige slitasje og lignende under og i forbindelse med arrangementet.
11. Leietaker er også ansvarlig for at nødvendig renhold finner sted og at området holdes rent og ryddig under og etter arrangementet. På Torvet og i gågater i Kvadraturen må det være ryddet innen kl. 06.00 påfølgende dag av hensyn til kommunal feiing/vask av arealet.
12. Hvis et arrangement avlyses, plikter leietaker å underrette innbyggertorget skriftlig så snart som mulig. Dersom slik underretning ikke er innkommet senest 1 uke før oppstart, kan kommunen kreve full betaling for leie.
13. Ved arrangementer der det selges alkohol, skal det være tilgang på gratis drikkevann. Leietaker må tilrettelegge for en vannstasjon per 3000 publikummere. Arrangør må forvisse seg om at vannet er helsemessig forsvarlig.
14. Ved opp- og nedrigg i uterom skal lydanlegg ikke benyttes utenom ved lydprøver.
15. Arrangørene skal informere berørte naboer og eventuelle velforeninger, slik at disse blir kjent med arrangementets omfang.
16. Leie av de forskjellige arealene fastsettes i betalingssatsene som politisk godkjennes hvert år. Administrasjonen gis anledning til å justere leieprisen i særskilte tilfeller.

I tillegg til disse generelle reglene for utleie, Jf. pkt. 2.2, 2.3, 2.4 og 2.5, gjelder egne regler for det enkelte uterom.

Sankthansfeiring på Tangen

2.3 Klima- og miljøtiltak

Arrangøren må beskrive hvordan arrangementet hensyntar klima og miljø. Se kommunens sjekklister for inspirasjon til tiltak.

Leietaker må levere en oversikt over avfallshåndtering under arrangementet. Her skal følgende beskrives:

- Hvor mange dunker som er nødvendig. Det skal være et tilstrekkelig antall dunker for å forebygge forsøpling på arrangementet.
- Hvilken type avfall er forventet og hvordan arrangementet legger til rette for sortering.
- Hvordan arrangementet forebygger at avfall oppstår. Her menes f.eks. forebygging av matsvinn, gjenbruk og minske bruk av engangsbestikk.

Leietaker forplikter seg til å følge de lover og forskrifter som knytter seg til avfallshåndtering. I tillegg må de forholde seg til følgende retningslinjer:

- Alt avfall skal kildesorteres.
- Ved alle større arrangementer kreves miljørapport etter arrangementet.
- For mindre arrangementer rapporteres det etter sjekklister.
- All bruk av engangsartikler skal begrenses, fra og med 2022 er kun nedbrytbare artikler tillatt.
- Det oppfordres om bruk av utslippsfri transport på arrangementer i Kvadraturen og dens randsoner, inkludert Odderøya f.o.m. 2022.
- Det tillates ikke å slippe frityr, matolje eller annen forurensede væske i sluk. Dette skal leveres til avfallsmottak. Arrangøren er ansvarlig for at eventuelle underleverandører følger dette.
- Faststrøm skal brukes framfor strøm fra aggregat, så langt dette lar seg gjøre.
- Bruk av heliums ballonger og konfetti er ikke tillatt.

2.4 Avtalebrudd og andre overtredelser

Dersom leietaker ikke etterlever sine forpliktelser etter disse retningslinjers punkt 2.2, 2.3, 2.5, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7 og 4.8 og leieavtalen, plikter leietaker

etter påkrav å dekke kommunens økonomiske tap, herunder eventuelle følgetap. Ved forsinket betaling av erstatningen påløper forsinkelsesrenter i henhold til forsinkelsesrenteloven (LOV-1976-12-17-100) eller lov som erstatter denne.

Dersom leietaker ikke har fjernet sine eiendeler fra uteområdet og tilstøtende områder i samsvar med disse retningslinjer og leieavtalen, tilfaller disse kommunen.

Ved grove eller gjentatte brudd på disse retningslinjer og/eller leieavtalen, kan kommunen avslå framtidige leieforespørsler fra leietaker.

Denne bestemmelse er ikke til hinder for at kommunen, under utøvelse av offentlig myndighet, også kan ilegge leietaker gebyrer, bøter, annen straff mv når dette følger av lov eller forskrift.

2.5 Medvirkning og godt naboskap

Kommunen ønsker et godt samarbeid med arrangører, leietakere, beboere i sentrum og nærmeste naboer til byens offentlige uterom. Informasjon og dialog er sentralt i dette arbeidet. Berørte parter kan sende inn tilbakemelding på arrangementer som blir arrangert i byen til innbyggertorget på e-post: post.arrangement@kristiansand.kommune.no
Leietakere må:

- Legge til rette for best mulig tilgjengelighet for beboere under opprigg, nedrigg og avvikling av arrangementer.
- Sendte ut nabovarsel til berørte naboer (innbyggertorget kan være behjelpelig med kontaktinfo til naboer)
- Tilby beboere alternativ parkering i nærhet av bolig dersom de ikke har tilgang til sin private parkering.
- Gi tilbud om alternativ overnatting på hotell i Kristiansandsområdet til nærmeste naboer. Med nærmeste naboer menes i dette tilfellet de som har bolig i tilstøtende bygg til arrangementsstedet. Se kap 4.6 for detaljer

3. Bruk av offentlige uterom til arrangementer

Kristiansand kommune disponerer en rekke uterom og arealer som kan benyttes til arrangementer. Uterommene har ulik egnethet for ulike typer arrangementer. I overskriften under gis det en kort beskrivelse av sentrale uteområder og hva slags type arrangementer området er egnet til, hva arealet er og utstyr som er tilgjengelig. I tillegg blir følgende reguleringer spesifisert:

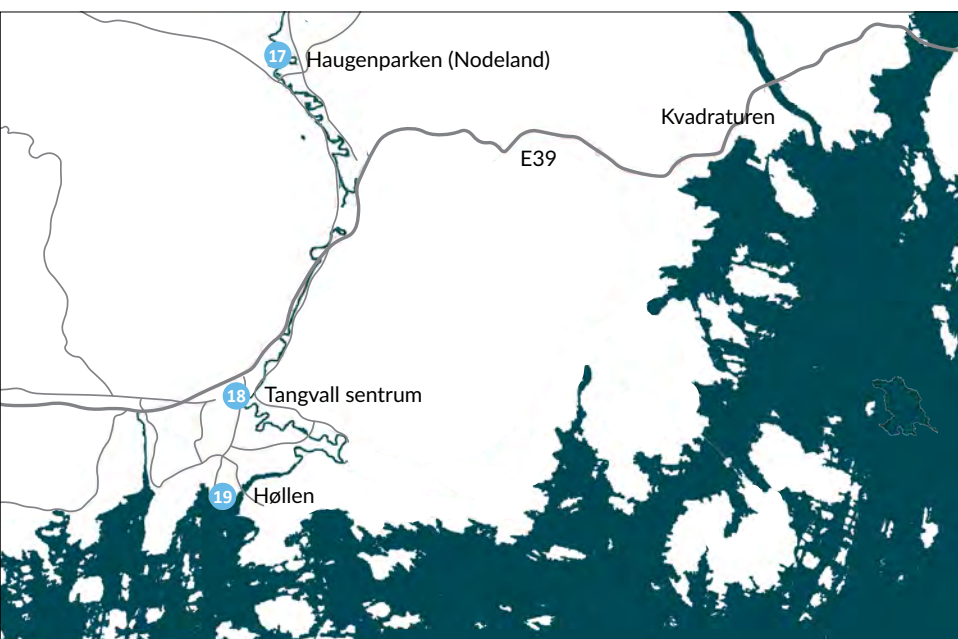
- Maks antall arrangement i året per arrangementsområde
- Maks antall dager per arrangement
- Hvor lenge et arrangement kan vare / tidsbegrensning
- Når alkoholservering kan begynne

Leietaker som ønsker å arrangere arrangementer i uterom som ikke er nevnt i oversikten i kap. 3.2, kan ta kontakt med innbyggertorget for å gå i dialog om dette.

3.1 Kartoversikt

- 1 Tangenparken
- 2 Bystranda
- 3 Langfeldts Almenning
- 4 Tresse
- 5 Olav V's plass
- 6 Wergelandsparken
- 7 Torvet – øvre del
- 8 Torvet – nedre del
- 9 Jens Bjerneboes plass
- 10 Børsparken
- 11 Gravane
- 12 Camilla Collets plass
- 13 Bendiksbukta
- 14 Odden
- 15 Amfiet
- 16 Ravnedalen
- 17 Haugenparken
- 18 Tangvall Sentrum
- 19 Høllen

3.2 Oversikt over arrangementsområder

1. Tangenparken

Beskrivelse	Stor flat gressplen ytterst på Tangen.
Egnet til	Barne- og familiearrangementer
Areal	8000 m2
Infrastruktur	Strøm og vann
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12:00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Ingen alkoholservering

2. Bystranda

Beskrivelse	Stor sandstrand med gressområde i sørøstre del av Kvadraturen ved Aquarama badeanlegg.
Egnet til	Mindre arrangementer hvor området ikke må sperres av. Ett stort arrangement tillates årlig.
Areal	9900 m2
Infrastruktur	Vann og muligheter for noe strøm
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00 for mindre arrangement. En festival pr år fra kl. 12.00 til kl. 24.00
Alkoholservering	Ingen alkoholservering for mindre arrangement. En festival pr år fra kl. 12.00 til kl. 24.00

3. Langfeldts almenning

Beskrivelse	Lite parkanlegg
Egnet til	Mindre arrangementer
Areal	2700 m2
Infrastruktur	Strøm
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

4. Tresse

Beskrivelse	Byens festplass, stor åpen grusplass ved sørøstre del av Kvadraturen.
Egnet til	Arrangement
Areal	5000 m2
Infrastruktur	Strøm/vann/toalett
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 17.00 til kl. 23.00

5. Olav V's plass

Beskrivelse	Olav V's plass ligger i Holbergsgate mellom Kongens senter og tidligere Kongensgate skole. Området er belagt med heller, har noen små bedd og høydeforskjell. Det er bygd en liten platting/scene i området.
Egnet til	Mindre arrangementer, fortrinnsvis kun bruk av akustisk musikk
Areal	ca 700 m2
Infrastruktur	Strøm
Antall arr. i året	Ingen begrensninger
Antall dager pr. arr.	1 dag pr arrangement
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

6. Wergelandsparken

Beskrivelse	Parkanlegg med gress og grus ved Torvets øvre del. Paviljong er tilgjengelig
Egnet til	Mindre kulturarrangementer
Areal	5700 m2
Infrastruktur	Vann og strøm
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 10.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Ingen alkoholservering

7. Torvet - øvre del

Foto: Sørlandets matfestival

Beskrivelse	Torvets øvre del ligger mellom Rådhuskvartalet og Wergelandsparken og er en stor steinbelagt plass. Paviljong er tilgjengelig.
Egnet til	Arrangement
Areal	4000m2
Infrastruktur	Strøm/vann/septik
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 10.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

8. Torvet - nedre del

Beskrivelse	Torvets nedre del ligger mellom Markensgate og Kirkegata. Området er steinlagt, og i sommersesongen brukes store deler av området til serveringsareal for områdets restauranter. Du finner informasjon om dette i dokumentet: «Regler for bruk av byrom, torg og gater i Kristiansand kommune.
Egnet til	Mindre arrangementer, konserter og markeder. I sommerhalvåret, når restaurantene har sine uteservering på dette arealet, brukes ikke dette til arrangementer.
Areal	630 m2
Infrastruktur	Strøm/vann
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 10.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

9. Jens Bjørneboes plass

Beskrivelse	Jens Bjørneboes plass ligger i Rådhusgata mellom Markens og Kirkegata
Egnet til	Mindre arrangementer, konserter og marked.
Areal	1200 m2
Infrastruktur	Strøm/vann
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 10.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 17.00 til kl. 23.00

10. Børsparken

Beskrivelse	Lite parkanlegg med gress og grus i krysset Rådhusgata, Vestre Strandgate.
Egnet til	Mindre arrangementer
Areal	775 m2
Infrastruktur	Ingen fasiliteter
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

11. Gravane

Beskrivelse	Gressplenene i Gravane.
Egnet til	Mindre arrangementer
Areal	2700 m2
Infrastruktur	Vann/strøm
Antall arr. i året	3 arr. i året
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

12. Camilla Colletts plass

Beskrivelse	Asfaltert plass utenfor Kilden Teater og Konserthus.
Egnet til	Mindre arrangementer
Areal	2000 m2
Infrastruktur	Strøm må avtales med Kilden
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

13. Bendiksbukta på Odderøya

Foto: Jørund Føreland

Beskrivelse	Gressamfi mot sjøen på Odderøya.
Egnet til	Store arrangementer, konserter og festivaler.
Areal	Totalt 6000 m2
Infrastruktur	Strøm/vann/septik
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 02.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 02.00

14. Odden

Beskrivelse	Gressareal som ligger like ved Bendiksbukta, på andre siden av karantenemuren
Egnet til	Mindre arrangementer
Areal	ca 700 m2.
Infrastruktur	Strøm og vann må hentes fra Idrettshallen
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 02.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 02.00

15. Odderøya amfi

Beskrivelse	Gressamfi på den gamle idrettsplassen på Odderøya.
Egnet til	Store arrangementer, tivoli, konserter og festivaler.
Areal	Totalt 10 000 m2
Infrastruktur	Strøm/vann/septik
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 02.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 02.00

16. Ravnedalen

Beskrivelse	Parkområde med utescene og gressplen
Egnet til	Både mindre og store arrangementer, idrettsarrangement, konserter og festivaler.
Areal	4500 m2
Infrastruktur	Strøm
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Inntil 3 dager per arr.
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

17. Haugenparken (Nodeland)

Beskrivelse	Park i Nodeland sentrum med en liten scene
Egnet til	Konsserter og møteplass
Areal	1000 m2
Infrastruktur	Strøm
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Ingen alkoholservering

18. Tangvall sentrum

Beskrivelse	Sentrumsområde
Egnet til	Barne- og familiearrangementer
Areal	Ca 1500 m2
Infrastruktur	Strøm
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

19. Høllen

Beskrivelse	Høllen brygge er et område med stor aktivitet sommerstid. Bryggeanlegget har tidligere blitt brukt til bryggedans
Egnet til	Både mindre og store arrangementer, konserter og festivaler.
Areal	Ca 1600 m2
Infrastruktur	Strøm/Vann
Antall arr. i året	Ingen begrensning
Antall dager pr. arr.	Ingen begrensning
Tidsbegrensning	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00
Alkoholservering	Fra kl. 12.00 til kl. 23.00

4. Nødvendige tillatelser og leietakers plikter

4.1 Politiet

Alle som skal gjennomføre et arrangement i det offentlige rom som er allment tilgjengelig må søke eller sende melding i god tid til politiet. Plikten gjelder bruk av både privat og offentlig grunn. Jfr. politilovens § 11 samt forskrift om politivedtekt, Kristiansand kommune.

Forskriften kan leses her: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2020-10-05-1972?q=Forskrift%20om%20politivedtekt.%20Kristiansand%20kommune>

Kontaktinfo til Agder politidistrikt:

E-post: post.agder@politiet.no

Telefon: 38 13 60 00

4.2 Brannsikkerhet

Det er meldeplikt til brannvesenet i kommunen ved store arrangementer og festivaler. Den som er ansvarlig skal i god tid i forveien melde fra til brannvesenet. Det gjelder dersom arrangementet avholdes i et byggverk eller på et område som normalt ikke benyttes til slike formål (Brann- og eksplosjonsvernloven av 2002, § 7).

Arrangementet skal varsles minimum 3 uker før selve arrangementet. I forbindelse med meldingen må det foreligge dokumentasjon som viser hvordan sikkerheten ivaretas.

For mer informasjon se: <https://www.dsb.no/lover/brannvern-brannvesen-nodnett/artikler/brannsikkerhet-ved-festivaler/>

Kontaktinfo til Kristiansandsregionen brann og redning IKS:

E-post: kbr@kbr.no

Telefon: 47 81 40 00

4.3 Fyrverkeri

Det er forbud mot bruk av fyrverkeri på eller i nærheten av offentlig sted uten tillatelse av politiet, jfr. politivedtektene (med unntak av nyttårsaften mellom kl. 1800 -0200).

Dersom man ønsker å avfyre fyrverkeri utover dette tidsrom må det innhentes tillatelse fra både brannvesen og lokal politimyndighet.

For mer informasjon og søknadsskjema se:

<https://www.kbr.no/tjenester/soknader-og-meldinger/fyrverkeri>

4.4 Matservering

For håndtering av mat og drikke på arrangementer kontakt Mattilsynet på www.mattilsynet.no. Dersom det skal gis ut mat mot eller uten vederlag til publikum ved arrangementer, må arrangør søke kommunen om serveringsbevilling. For å gjøre dette må arrangør ha en daglig leder som har gjennomført etablererprøve. Kommunen plikter å gi serveringsbevilling dersom vilkårene i serveringsloven er oppfylt.

Kontaktinformasjon til bevilling ved Kristiansand kommune:

E-post: postmottak@kristiansand.kommune.no

Telefon: 38 07 50 00

4.5 Skjenking av alkohol

Ved arrangementer som retter seg mot allmenheten og det ønskes å skjenke alkohol, må søknad om skjenkebevilling sendes inn senest fire uker før arrangementet skal avholdes.

Ved gjennomføringen må arrangør ha styrer og stedfortreder som har fylt 20 år og gjennomført alkoholprøven.

I søknaden må arrangør legge ved kart over området som viser hvor arrangementet skal foregå og hvor skjenkearealene befinner seg.

Kommunen kan innvilge inntil 22 volumprosent alkohol til arrangementer som retter seg mot allmenheten. For arrangement som ønsker å tilby fra 22 volumprosent

alkohol og oppover (gruppe 3) stilles det krav til at arrangøren innfører 20 års aldersgrense i det området hvor det skal skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 3.

Ved arrangementer vil kommunen stille vilkår etter alkoholloven § 3-2, hvor arrangør må ha tilfredsstillende vakthold. Politiet kan med hjemmel i lov om vakthold stille strengere krav til vakthold for arrangør enn hva kommunen kan pålegge.

Kommunen vil også vurdere å stille vilkår til arrangør hvor gjestene tilbys kostnadsfritt vann gjennom arrangementet. Kommunen vil også vurdere å stille vilkår for tidspunkt for når bordservering av alkohol skal opphøre. Ingeniørvesenet låner ut kommunens vannvogn til arrangører ved behov. Henvendelser kan rettes til innbyggertorget.

Kontaktinformasjon til skjenkebevilling ved Kristiansand kommune:
E-post: bevilling@kristiansand.kommune.no
Telefon: 38 07 50 00

Skeive sørlandsdager på øvre torv

4.6 Støy og generelle bestemmelser for lyd og lydforsterkning

Saksbehandling:

Kommunene har ikke anledning til å vedta lokale, bindende støyforskrifter. Så langt som mulig følger Kristiansand kommune veileder IS-0327, Musikkanlegg og helse, når det gjelder musikkstøy i forbindelse med arrangementer, festivaler etc. Reglene gjelder også for permanente virksomheter som restauranter, nattklubber, barer etc. Ved brudd på disse reglene, og der det kan oppstå helseskade, kan kommuneoverlegen (med delegert myndighet etter folkehelseloven) eller Formannskapet pålegge retting eller stengning. Hjemmelen for dette finnes i folkehelseloven og forskrift om miljørettet helsevern.

Kommuneoverlegen skal alltid uttale seg i saker der musikkstøy er en del av arrangementet, og uttalelsen skal tillegges stor vekt når tillatelse til arrangement gis. Arrangører kan pålegges å måle musikkstøy objektivt ved bruk av profesjonelt firma som arrangøren skal bekoste. Kopi av rapporter fra slike målinger skal oversendes kommunen.

Regler for musikkstøy:

All avspilt musikk, også innendørs, skal følge reglene i IS-0327. Ved permanente lokaler der det spilles forsterket musikk, og ved mer enn 6 arrangementsdager pr. år i samme nabolag, gjelder følgende grenser hele døgnet i oppholdsrom i bygning med støyfølsom bruk (boliger, hytter, sykehjem barnehager og skoler i brukstiden):

Lp, A,T (Gjennomsnittlig A-veiet lydnivå)	25 dB
Lp, AFmax (Maksimalt A-veiet lydnivå, 125ms)	27 dB
Lp, Cmax (C-veiet maksimalnivå, måler basslyden)	47 dB

Maksimal støy ved konserter:

For å unngå hørselsskade hos publikum, skal lydnivået ved konserter ikke overstige en absolutt grense på 99dB Lp, Aeq, 30 min. (A-veiet lydcurve, målt over 30 minutter). Normalt skal grensen være 92dB Lp, Aeq, 30 min. Lydnivået skal måles ved mikseposisjon, kommunelegen kan pålegge arrangører å føre lydlogg.

Musikkstøy utendørs:

Det er ikke tillatt med lyd fra utendørs høyttalere etter kl. 23.00 i Kristiansand. Unntaket er uterommene Bendiksbukta og Idrettsplassen på Odderøya hvor det er tillatt med lyd fra utendørs høyttalere frem til kl. 01.00.

For utendørsarrangementer gjelder følgende grenseverdier, målt som frittfeltverdier utenfor omliggende bygninger med støyfølsom bruk.

Tidspunkt	Grenseverdier
Dag kl. 07 – 19	Lp, Aeq 30 min < 80 dB
Kveld kl. 19 – 23	Lp, Aeq 30 min < 75 dB
Kveld kl. 19 – 23	Lp, AFmax < 55 dB

Grenseverdiene gjelder for hele arrangementet. Dvs. For all "livemusikk" og avspilt musikk og tale og for perioder med lydtester. Hvis det i samme område er flere arrangementssteder som utsetter det samme nabolaget for høy lydbelastning, gjelder grenseverdiene for den samlede virksomheten.

Dispensasjon:

Dersom det ønskes å fravike retningslinjene om utendørs musikk og høyttalerbruk etter kl. 23.00, kan man søke om dette til innbyggertorget. Kommuneoverlegen skal uttale seg i saken, og dennes råd skal tillegges stor vekt.

Dispensasjon begrenses til:

- Dispensasjon innvilges vanligvis bare i helgene.
- Hovedregelen er at dispensasjonen innvilges fram til kl. 24.00. Eventuell dispensasjon utover dette må behandles politisk etter søknad.
- Maksimalt lydnivå og grenseverdi er: Lp, Aeq 30 min < 75 dB målt som frittfeltverdier utenfor omliggende bygninger med støyfølsom bruk.

Det kan ikke søkes noen form for dispensasjon til følgende uterom:

- Tangenparken
- Haugenparken

Søknad om dispensasjon sendes til:

post.arrangement@kristiansand.kommune.no

Arrangør må informere og gå i dialog med naboer og innbyggere i god tid før arrangementet gjennomføres. Arrangører som får dispensasjon til å spille utendørs musikk etter kl. 24.00 må gi tilbud om alternativ overnatting på hotell i Kristiansandsområdet til nærmeste naboer i tidsrommet arrangementet pågår. Dette gjelder ikke for arrangementer på Odderøya.

Kristiansand kommune forbeholder seg retten til å gripe inn i aktiviteter og arrangementer som det er gitt tillatelse til, dersom den etter en skjønnsmessig vurdering finner at det medfører urimelig støyplage. Hjemmelen finnes i folkehelseloven og forskrift om miljørettet helsevern. Kristiansand kommune påtar seg ikke ansvar for økonomiske konsekvenser av en slik inngripen.

Palmesus på Bystranda

4.7 Trafikkregulerende tiltak

Arrangementer som krever endringer i gjeldende parkeringsbestemmelser, stengte veier, innskrenking av kjørebane, gang og sykkelveier eller fortau må lage skiltplan for aktiviteten. Skiltplanen skal avklares med Kristiansand kommune før den til slutt godkjennes av Politiet. Arrangøren må i god tid gå i dialog med kommunens innbyggertorg for å avklare omfanget av stengingene/trafikkreguleringene. Det er arrangørens ansvar å gjennomføre godkjent skiltplan dersom ikke annet er avtalt.

4.8 Sikkerhetsplan

Å ha ansvaret for store arrangement er en omfattende oppgave. Det er viktig at de ansvarlige/ledelsen for arrangementet starter arbeidet med sikkerhet og beredskap tidlig. Ved søknad om større arrangementer stilles det krav fra politiet at man lager en Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Det skal også lages en egen ROS analyse for opp- og nedrigg i forbindelse med store arrangementer. Dette dokumentet skal oversendes innbyggertorget i god tid før opprigg av arrangementet.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har gitt ut Veileder for sikkerhet ved store arrangementer. Kristiansand kommune anbefaler arrangører å sette seg inn i denne veilederen og lage gjennomtenkte og gode sikkerhetsrutiner og planer for sine arrangement.

Veilederen kan leses her: <https://www.dsb.no/veiledere-handboker-og-informasjonsmaterieill/veileder-for-sikkerhet-ved-store-arrangementer/>

Som et hjelpemiddel har kommunen laget en mal for utarbeidelse av sikkerhetsplan ved store arrangement som arrangører kan benytte.

Malen kan lastes ned her: <https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/innbyggerdia-log-og-frivillighet/innbyggertorg/uteomrader-til-leie/>

Kristiansand
kommune

Postboks 4
4685 Nodeland
Tlf: 38 07 50 00
www.kristiansand.kommune.no